

Kerteminde
Kommune

Handlingsplan 2022 – 2024 for bekæmpelse af rotter

Handlingsplan for bekæmpelse af rotter 2022 – 2024

Indhold

Formål og lovgrundlag.....	3
Overordnede mål for rottebekæmpelsen i kommunen	3
Tildelte ressourcer til rottebekæmpelsen	3
Rottebekæmpelsen i Kerteminde Kommune	3
Reaktionstider ved første besøg	4
Målelige succeskriterier for rottebekæmpelsen.....	4
Konkret beskrivelse af tiltag til opnåelse af beskrevne mål	4
Kloak.....	4
Privat bekæmpelse.....	5
R1-autorisation	5
R2-autorisation	5
Privat bekæmpelse hos private.....	5
Anmeldelse af privat bekæmpelse.....	5
Privat bekæmpelse i Kerteminde Kommune	5
Tilsyn med privat bekæmpelse	5
Tilsynspligtige ejendomme.....	6
Kloakker og stikledninger (herunder anvendelse af kloakblokke og rotte-spærrer)	7
Havnearealer og genbrugspladser.....	7
Fødevarerirksomhed	7
Årsager.....	7
Status på rottebekæmpelse i forhold til handlingsplan 2019-2022	7
Borgerne skal hurtigt og nemt kunne anmelde rotteproblemer til kommunens rottebekæmpelsesfirma hvis borgeren konstaterer et muligt problem.....	7
Borgere skal opleve, at der reageres hurtigt og kompetent ved anmeldelser	7
Der skal ske en fastholdelse i den høje andel af 1. generations antikoagulerende i den anvendte gift i løbet af planperioden i forhold til foregående planperiode.	8
Kerteminde Kommune fortsatte i sidste planperiode et forsøg med ikke at bekæmpe forebyggende i kloakker.	8
Privat bekæmpelse	9
Rottespærrer på kommunale institutioner	9

Formål og lovgrundlag

Kommunerne er i henhold til Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (rottebekendtgørelsen) forpligtiget til at foretage en effektiv bekæmpelse af rotter (*Rattus norvegicus* og *Rattus rattus*). Bekæmpelsen skal foregå i overensstemmelse med Miljøstyrelsens retningslinjer og resistensstrategi.

Kerteminde Kommune udarbejdede den første rottehandlingsplan i 2013. Handlingsplanen revideres minimum hvert 3. år. Dette er fjerde version af rottehandlingsplanen, som er gældende for perioden 2022-2024. Handlingsplanen giver kommunen mulighed for at tænke forebyggelse bedre ind i det kommunale arbejde og dermed sikre at kommunens borgere får den bedst mulige og mest effektive rottebekæmpelse.

Af handlingsplanen fremgår kommunens overordnede mål for rottebekæmpelsen, samt de målbare succeskriterier for rottebekæmpelsen.

Overordnede mål for rottebekæmpelsen i kommunen

Handlingsplanens formål er at sikre en effektiv rottebekæmpelse, der opfylder gældende love og regler.

Rottebekæmpelsen i Kerteminde Kommune skal ske hurtigt og kompetent på en måde, der giver kommunens borgere en oplevelse af, at når de anmelder et rotteproblem bliver der taget hånd om problemet.

Det skal være nemt for borgerne at anmelde rotter.

Tildelte ressourcer til rottebekæmpelsen

Kerteminde Kommune opkræver et gebyr for rottebekæmpelse sammen med ejendomsskatten.

I medfør af miljøbeskyttelseslovens § 18 kan kommunalbestyrelsen opkræve et gebyr for rottebekæmpelsen i kommunen. Gebyret opkræves for samtlige faste ejendomme i kommunen som en andel af ejendomsværdien. Gebyret opkræves sammen med de kommunale ejendomsskatter, og der kan ikke, f.eks. som følge af aftale om en sikringsordning på en ejendom, dispenseres for betaling af gebyret.

Gebyret dækker kommunens samlede udgifter til bekæmpelse, administrationsopgaver, IT systemer, omkostninger i forbindelse med opsætning og vedligeholdelse af rottespærre samt diverse projekter ifm. forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

I årenes løb er gebyret steget for at dække øgede udgifter primært til kontrakten med et professionelt bekæmpelsesfirma. Udgifterne stiger af flere årsager, men blandt andet et stigende antal anmeldelser, øget krav til dokumentation af bekæmpelsen, kortere perioder mellem tilsyn med udlagt gift (flere besøg) og krav om installation af rottespærre på institutioner og vedligehold af opsatte rottespærre har været bidragende til forøgelsen.

Rottebekæmpelsesgebyr Kerteminde Kommune

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Gebyr	0,023	0,025	0,039	0,046	0,046	0,046	0,058	0,058

Rottebekæmpelsen i Kerteminde Kommune

Borgerne er forpligtet til straks, at anmelde forekomst af rotter til kommunen, når de konstaterer spor efter rotter.

Anmeldelse af rotter kan foretages på kommunens selvbetjeningsportal via vores hjemmeside, men kan også anmeldes pr. telefon til Kiltins call-center.

Reaktionstider ved første besøg

Bekendtgørelsen sætter en reaktionstid fra anmeldelse af rotter til første besøg på maksimalt 8 dage. Kommunens målsætning er, at der max skal gå 5 dage fra anmeldelse til første besøg af en rottebekæmper. Ved rotter indendørs i beboelsen, eller ved særlig følsom anvendelse, dvs. på fødevarer og virksomheder, i institutioner eller på de tilsynspligtige ejendomme, hvor det er en særlig sundhedsmæssig risiko, iværksættes bekæmpelsen straks eller senest dagen efter.

Målelige succeskriterier for rottebekæmpelsen

Borgerne skal hurtigt og nemt kunne anmelde rotteproblemer til kommunens rottebekæmpelsesfirma, hvis borgeren har set rotter eller tegn på rotter.

Borgere skal opleve, at der reageres hurtigt og kompetent ved anmeldelser.

Konkret beskrivelse af tiltag til opnåelse af beskrevne mål

Rotteanmeldelser kan ske elektronisk via kommunens hjemmeside og telefonisk direkte til bekæmpelsesfirmaet. Kerteminde Kommune anvender pr. januar 2019 Driftweb som sagsbehandlingssystem. Systemet skal gerne sikre, at borgeren guides igennem at lave en korrekt anmeldelse og at anmeldelserne indeholder de korrekte oplysninger både i forhold til effektiv bekæmpelse men også i forhold til kommunernes lovpligtige indberetning. På samme måde skal systemet sikre, at alle nødvendige data om bekæmpelsen registreres korrekt. Der er link til anmeldelsessystemet direkte på forsiden af kommunens hjemmeside.

Der skal være særlig opmærksomhed på dialogen mellem borger og bekæmper/kommune. Hvis der opstår misforståelser, skal de rettes og gerne give anledning til læring. Borgere, der ikke er tilfredse med den bekæmpelse/information de har modtaget, vil ofte rette henvendelse til kommunen. Vi kontakter herefter vores bekæmpelsesfirma for at drøfte henvendelsen og håndteringen af sagen igennem, så borgeren kan modtage den bekæmpelse, de har krav på eller en bedre orientering om, hvorfor bekæmpelsen udføres som den gør.

Kloak

Kerteminde Kommune bekæmper ikke rotter i kloakken ved permanent giftudlægning eller fælder. Dette er begrundet i videnskabelige undersøgelser, der populært sagt viser, at der er de rotter i kloakken som der er plads til. Det vil sige, at der er de rotter i kloakken som der er tørre redepladser og føde til. Hvis der sker en udtynding i bestanden gennem for eksempel bekæmpelse vil de blot formere sig det yderligere.

Kerteminde Kommunes ejendomsadministration har gennemgået kommunens bygninger for at identificere ejendomme, hvor det umiddelbart er teknisk muligt at installere rottespærre. Nuværende status er, at der er installeret rottespærre på 24 kommunale ejendomme.

Kerteminde Forsyning – Spildevand A/S er flere steder i kommunen i gang med kloakreoveringsprojekter og hvor det er hensigtsmæssigt, vil der også blive lavet sikringsindsatser. Rotteanmeldelsesdata indgår i prioriteringen af planlagte kloakreoveringsprojekter.

De offentlige kloakledninger i kommunen ejes af Kerteminde Forsyning – Spildevand A/S.

Ansvar for de private stikledninger ligger hos grundejer. Ved brud er det således grundejers ansvar at få kloakdefekten repareret.

Så snart bekæmpelsesfirmaet konstaterer brud/kloakdefekt orienterer de grundejer om at kloakken skal undersøges og udbedres (henstilling). Hvis ejer ikke frivilligt igangsætter de

nødvendige undersøgelser og reparationer, meddeler kommunen påbud herom. I sidste ende kan kommunen lade det påbudte arbejde udføre for grundejers regning.

Privat bekæmpelse

Privat bekæmpelse er tilladt i Kerteminde kommune.

Der skelnes i privat bekæmpelse mellem R1 og R2 bekæmper, som har to forskellige typer autorisation.

R1-autorisation

Giver adgang til erhvervsmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter, samt etablering af sikringsordninger. Ansatte i professionelle skadedyrsbekæmpelsesfirmaer har typisk en R1 autorisation.

R2-autorisation

Giver adgang til at foretage bekæmpelse af rotter på **egen ejet** erhvervsjendom, ved brug af visse kemiske bekæmpelsesmidler. En R2-autoriseret må kun bekæmpe på egen erhvervsjendom, altså en ejendom han eller hun selv er **tinglyst ejer** af. Hvis et I/S, A/S eller ApS fx står som ejer af en landejendom, kan landmanden ikke anvende en R2-autorisation til bekæmpelse af rotter på den pågældende ejendom. Bekæmpelsen er for egen regning.

Privat bekæmpelse hos private

Når der konstateres rotter på en ejendom, har grundejer mulighed for at fravælge den kommunale ordning og vælge en privat bekæmper, fremfor den kommunale ordning. Det bemærkes at grundejer kun har mulighed for at vælge en R1 bekæmper. Bekæmpelsen sker for grundejers egen regning. Anvendelse af privat bekæmpelse fritager ikke for betaling af rottegebyret.

Anmeldelse af privat bekæmpelse

Selv om en bekæmpelse udføres af en privat bekæmper (R1 eller R2) skal der fortsat ske anmeldelse til kommunen. Anmeldelsen foretages som udgangspunkt vha. kommunens digitale anmeldesystem, af grundejer/anmelder, der samtidig oplyser hvem, der foretager bekæmpelsen, gerne ved at oplyse CVR. nr. på det pågældende firma.

Bekæmpelsen må først påbegyndes, når anmeldelsen er foretaget.

Privat bekæmpelse i Kerteminde Kommune

I henhold til bekendtgørelsen skal kommunen i handlingsplanen tage stilling til om privat bekæmpelse dvs. bekæmpelse ved R1 og R2 autoriserede personer er tilladt. Kommunen har ikke mulighed for at tillade R1 bekæmpelse, hvis R2 bekæmpelse forbydes og omvendt.

Det vurderes at forbydes den private R1 bekæmpelse vil det betyde en stigning i kommunens udgifter, idet en konsekvens heraf vil være at kommunen skulle overtage de opgaver som den private bekæmper udfører i dag, dvs. bl.a. bekæmpelse hos mange fødevarebutikker og landbrug.

Privat bekæmpelse er tilladt i Kerteminde kommune.

Tilsyn med privat bekæmpelse

R1-autorisation giver adgang til erhvervsmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter, samt etablering af sikringsordning i overensstemmelse med de af Miljøstyrelsen udarbejdede retningslinjer.

R2-autorisation giver adgang til at foretage bekæmpelse af rotter på egen ejendom i henhold til gældende regler, herunder begrænsning i typer af bekæmpelsesmidler. Ved bekæmpelse af rotter, er den R2-autoriserede person ansvarlig for indberetning efter bilag 6 i rottebekendtgørelsen til den fællesoffentlige rottedatabase.

En sikringsordning har til formål at undgå rotteproblemer og indebærer en bygningsgennemgang og ofte en aftale om bekæmpelse og opsætning af depoter med indikatorblokke eller fælder samt løbende opfølgning. Hvis der laves en sikringsordning med aftale om bekæmpelse med et privat firma, R1- eller R2-autoriseret person, er det firmaet og ikke den kommunale rottebekæmper, som står for bekæmpelse af rotter på ejendommen. Kommunen har ifølge bekendtgørelsen mulighed for at overtage bekæmpelsen fra den private bekæmper. Indgåelse af sikringsordning sker for egen regning.

Kerteminde Kommunes handlingsplan er bindende for R1 og R2 autoriserede, som foretager privat bekæmpelse i kommunen.

Kommunen fører tilsyn med, at den private rottebekæmpelse i kommunen følger både rottebekendtgørelsen, den nationale resistensstrategi og den kommunale handlingsplan. Ved forlangende skal der gives adgang til sikringsordningens giftdepoter.

Særlige indsatsområder i 2022-2024

Tilsynspligtige ejendomme

I forbindelse med den reviderede rottebekendtgørelse, som trådte i kraft 1. januar 2018, har kommunerne fået pligt til at oprette og vedligeholde en liste over tilsynspligtige ejendomme i kommunen. Kommunen afgør hvilke ejendomme, der skal med på listen, men listen skal som minimum omfatte alle erhvervsjendomme omfattet af definitionen i bekendtgørelsens § 2 punkt 15.

Ejendomme som Miljøstyrelsen finder er omfattet af definitionen:

- Erhvervsjendomme med dyrehold – her tænkes ikke kun på almindelige landbrugsbedrifter, men også på ejendomme med f.eks. pelsdyravl, rideskoler, hundekenneler o. lign.
- Primærproduktion af fødevarer og foder til dyr - her tænkes ikke kun på landbrugsbedrifter, men også f.eks. dambrug eller gartneri. Opbevaring af foderstoffer eller planteprodukter som efterfølgende anvendes til produktion af fødevarer til mennesker – betyder at alene opbevaring af dyrefoder som f.eks. korn, roer, ensilage eller lignende vil gøre ejendommen tilsynspligtig også uden at der foregår primærproduktion på ejendommen.
- Tilsvarende vil gælde for erhvervsjendomme uden primærproduktion, hvis der f.eks. opbevares frugt, grøntsager, rodfrugter og lignende produkter, som efter pakning sælges til konsum for mennesker.

Registrerede fødevarer virksomheder er som udgangspunkt ikke omfattet af begrebet tilsynspligtige ejendomme.

De tilsynspligtige ejendomme får tilsyn hvert år i perioden oktober til marts.

Skadedyrsbekæmperen gennemgår sammen med borgeren hele ejendommen. Såfremt borgeren ikke er hjemme, gennemgås ejendommen udendørs. Tilsynene registreres i Driftweb. Ved forekomst af rotter bliver årsagen sat i Driftweb, hvorefter en alm. bekæmpelse af rottetilholdet påbegyndes.

Det nye tilsyn er blevet fremhævet i kommunens halvårslige informationsannonce om rottebekæmpelse.

Den oprindelige liste over tilsynspligtige ejendomme er løbende blevet opdateret på baggrund af bekæmpernes tilbagemeldinger om ejendommene. Listen omfatter således 170 ejendomme i dag.

Kloakker og stikledninger (herunder anvendelse af kloakblokke og rotte-spærrer)
Kerteminde Kommune fortsætter med ikke at bekæmpe rotter i kloakken ved permanent giftudlægning.

Havnearealer og genbrugspladser

Der er tegnet sikringsordninger med havnekontoret og genbrugspladserne. Der er ikke planlagt en særlig indsats i disse områder. Hvis der noteres et større problem med rotter, vil der blive set nærmere på, om der skal igangsættes en særlig indsats.

Fødevarerirksomhed

Langt de fleste fødevarerirksomheder har egen sikringsordning ved private bekæmpelsesfirmaer. De firmaer, der ikke har en sikringsordning, skal anmelde rotter via kommunens hjemmeside.

Forekomst af rotter kontrolleres desuden i forbindelse med Fødevareregionens og kommunens kontrol på virksomhederne. Fødevareregionen og Kerteminde kommune har gensidig pligt til at orientere hinanden om rotteforekomster.

Årsager

Med udgangspunkt i de data, der opsamles i Driftweb kan Kerteminde Kommune i planperioden vurdere om der er årsager til rotter, som i særlig grad går igen. Hvis dette er tilfældet, vurderes det om der er mulighed for at lave en målrettet indsats.

Status på rottebekæmpelse i forhold til handlingsplan 2019-2022

Kerteminde Kommune havde i sidste planperiode følgende succeskriterier:

Borgerne skal hurtigt og nemt kunne anmelde rotteproblemer til kommunens rottebekæmpelsesfirma hvis borgeren konstaterer et muligt problem
Kerteminde Kommune anvendte i planperioden Driftweb som sagsbehandlingssystem. Det er muligt for borgerne at anmelde rotter direkte i Driftweb via kommunens hjemmeside. Linket til anmeldelsessiden ligger på forsiden på kommunens.

For borgere der ikke ønsker eller har mulighed for at indberette online, er der desuden mulighed for at ringe til Kiltin A/S via et nummer der er specifik for Kerteminde Kommune. Telefonnummer og kontakttider er tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Borgere skal opleve, at der reageres hurtigt og kompetent ved anmeldelser

Kerteminde Kommune har i perioden 2019-2021 (begge inkl.) registreret flere henvendelser fra borgere vedrørende kvaliteten af rottebekæmpelsen end tidligere perioder, men stadig under 20 henvendelser i hele perioden.

Flertallet af henvendelserne er ikke over rottebekæmpelsen som sådan men mere et udtryk for at kommunikationen af bekæmpelsen ikke er tydelig nok, så borgeren ikke føler sig ordentligt orienteret om bekæmpelsen. Kerteminde Kommune har hver gang henvendelserne drejede sig specifikt om bekæmpelsen videresendt klager til bekæmpelsesfirmaet og bedt om en redegørelse samt hvor det var relevant påpeget vigtigheden af klar og tydelig kommunikation. På enkelte sager er kommunikationen gået så skævt, at Kiltin har valgt at sætte en anden bekæmper på sagen.

En stor del af henvendelserne vurderes at være en følge af avisskriverier om dårlige kloakker i Kerteminde By.

Da der i perioden er behandlet flere anmeldelser end tidligere år, er det et tilfredsstillende resultat. Generelt oplever Kerteminde Kommune ikke, at der er udfordringer med borgernes oplevelse af rottebekæmpelsen.

Der skal ske en fastholdelse i den høje andel af 1. generations antikoagulerende i den anvendte gift i løbet af planperioden i forhold til foregående planperiode.

Kerteminde Kommune opnåede i planperioden 2016-2018 en andel af første generationsgift på omkring 80% som gennemsnit for hele perioden.

Målet for perioden 2019-2021 var derfor at fastholde den høje andel af første generations gift.

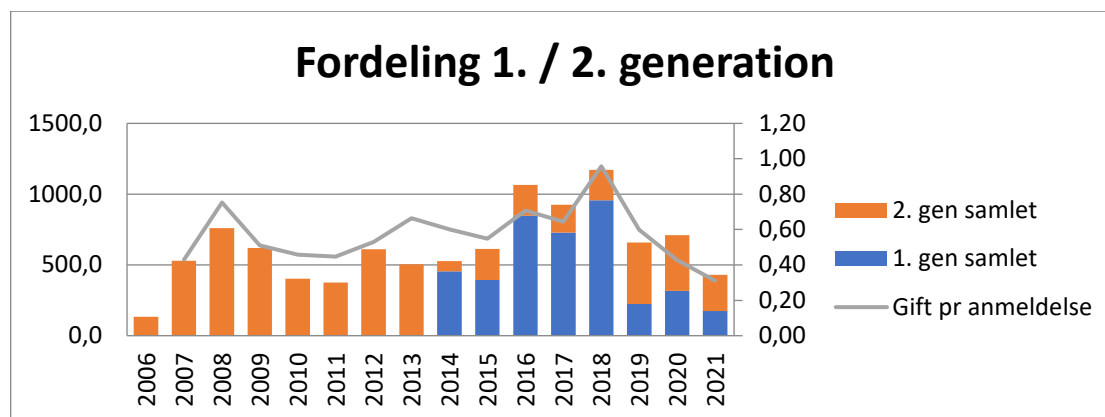
Dette er ikke sket. Fra 2019 har andelen af første generations gift ligget omkring 35 – 45%.

Begrundelsen for dette skift er, at bekæmpelsestiden var stigende og ligeledes andelen af meget lange bekæmpelsestider. Kiltin oplevede at de udlagde mere og mere første generations gift uden en synlig effekt på bekæmpelsen. Dette er naturligvis ikke et ønskeligt scenarie. Lange perioder med store mængder gift uden effekt i bekæmpelsen øger risikoen for resistens hos rotterne markant.

Kerteminde Kommune har derfor skiftet til en mere stringent tolkning af resistensstrategien, således at der startes op med en første generations gift og ved 1. eller 2. genbesøg suppleres med stærkere gift, hvis bekæmpelsen ikke har haft mærkbar effekt. Vi er altså hurtigere til at gribe til de stærkere gifte end vi tidligere har været.

Til gengæld har skiftet medført et markant fald i mængden af gift anvendt pr. bekæmpelse, hvor mængden i 2018 var oppe på næsten 1 kg gift pr. anmeldelse er den i 2021 nede på 0,3 kg.

På baggrund af vores erfaringer, må vi konstatere, at vi ikke kan fastholde målsætningen fremadrettet, da den forlænger bekæmpelsestiden og øger både gifforbrug og risiko for resistens.

Kerteminde Kommune fortsatte i sidste planperiode et forsøg med ikke at bekæmpe forebyggende i kloakker.

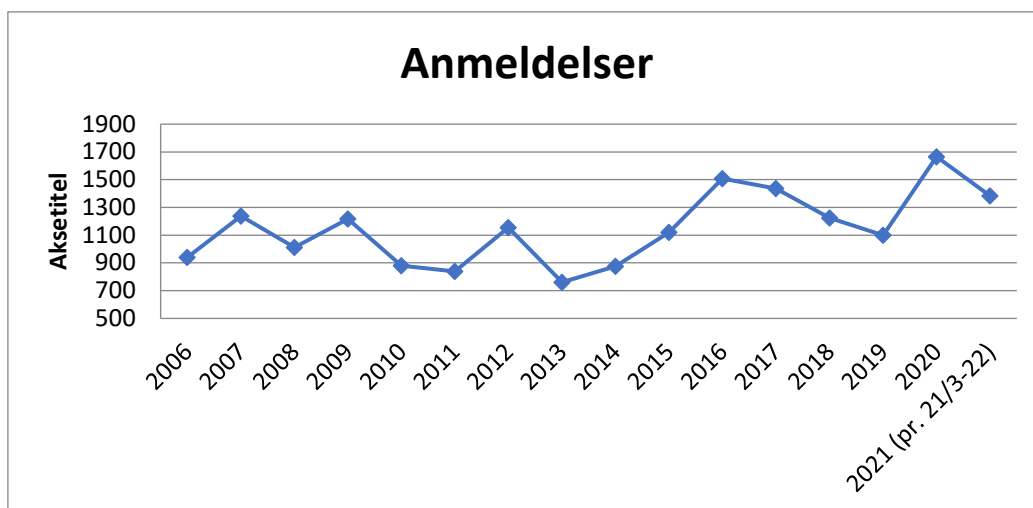
Undersøgelser tyder på, at bekæmpelse i kloakkerne ikke har en målelig effekt på antallet af rotter.

Som det fremgår af nedenstående grafik, går det lidt op og ned med antallet af anmeldelser. Siden 2013 har det gennemsnitlige billede dog samlet set været en svag stigning i antallet.

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at pege på årsagen til stigningen, men flere milde vintre i streg kan være en medvirkende faktor. En mere positiv begrundelse kunne være, at

det er blevet lettere og mere almindeligt, at anmelde rotter end tidligere og rotterne derfor nu bliver anmeldt hurtigere og oftere.

Kerteminde Kommune vælger at fortsætte uden forebyggende bekæmpelse i kloakkerne i den nye planperiode primært på grund af risiko for resistens ved uovervåget giftudlægning. Det kan dog komme på tale at foretage kloakbekæmpelse i udvalgte områder hvor der vurderes at være særlige argumenter herfor. En sådan bekæmpelse vil typisk foregå i samarbejde med Kerteminde Forsyning – Spildevand A/S.

Udvikling i antallet af anmeldelser.

Privat bekæmpelse

Kerteminde Kommune har i den foregående planperiode overtaget bekæmpelsen fra en privat bekæmper én gang. Overtagelsen var begrundet i forlænget bekæmpelsestid samt et ønske fra den private bekæmpers side om anvendelse af metoder som kommunen vurderede ikke var anvendelige ved den konkrete bekæmpelse.

Rottespærre på kommunale institutioner

Kerteminde Kommune har på nuværende tidspunkt installeret rottespærre på 24 kommunale institutioner. Ejendommene er udvalgt efter konkrete vurderinger i forhold til kravene i bekendtgørelsen om installation på institutioner hvor det er "teknisk muligt".

Arbejdet finansieres delvist af rottegebyret og delvist af kommunekassen, idet fx anskaffelse og drift af rottespærre vil kunne gebyrfinansieres, mens eventuelle udbedringer af kloaknettet ikke kan.

Fremover skal tilsvarende private institutioner have tilbudt opsætning af rottespærre. Kerteminde Kommune startede op med opgaven i 2020 inden pandemien men er ikke nået i mål. Arbejdet skal derfor fortsættes i nærværende planperiode.